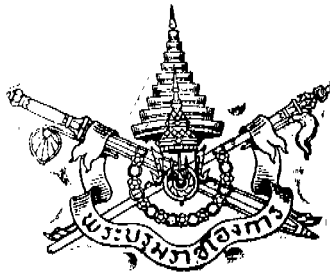

๑๕๔๑

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๘๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔)
ชาติชาย พยุหนาวุญ
ปรีดี พนมยงค์
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนใหม่

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ และบันดาทกคความ กค และข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลที่เป็นพนักงานรักษาลซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนในกระทรวงทบวงการ ฝ่ายพลเรือนทุกแห่ง เว้นแต่ข้าราชการฝ่ายตุลาการ

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

มาตรา ๕ ข้าราชการพลเรือนมี ๕ ประเภท

(๑) ข้าราชการพลเรือนการเมือง ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งการเมือง

(๒) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ

(๓) ข้าราชการพลเรือนรักษานิษ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งการรักษานิษตามที่จะได้กำหนดไว้ในกค. ก.พ.

(๔) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ ตามที่จะได้กำหนดไว้ในกค. ก.พ.

(๕) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราวิสามัญ

มาตรา ๖ ข้าราชการพลเรือนจะได้รับเงินเดือนตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้เป็นหน้าที่ของกะรวงเจ้าสังกัดที่จะทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนในกรมหนึ่ง ๆ พายในวงเงินงบประมาณ โดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณแห่งราชการตำแหน่งนั้น ๆ แต่ข้าราชการแห่งกรมในกะรวงใดมี

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

เหตุพิเศส จะทำความตกลงแยกจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนของกรรมนั้นออกเป็นเหล่า หรือจะรวมสมทบเข้าในจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนของกรรมอื่น หรือของสำนักงานปลัดกระทรวงในกะชวงนั้นก็ได้

การกำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนนั้น เจ้ากะชวงจะต้องยื่นบัญชีรายละเอียดเพื่อทำความตกลงกับ ก.พ. และ ก.พ. จะต้องพิจารณาให้แล้วเส็ดพายในเวลาที ก.พ. กำหนดไว้แล้วแต่กรณี ถ้าเจ้ากะชวงมิได้ยื่นบัญชีพายในกำหนด ให้ถือจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนของกรรมนั้นในปีก่อนไว้ต่อไปอีกปีหนึ่ง แต่ในกรณีที่ได้รับเงินงบประมาณเพิ่มขึ้น ให้รวมจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนที่ได้รับเพิ่มขึ้นนั้นเข้ากับจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนเดิมและในกรณีที่ลดเงินงบประมาณลงให้ลดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนลงตามจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนที่ได้ลดลงนั้น

กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนเช่นว่านี้ ให้ ก.พ. ประกาศเป็นรายปีในราชกิจจานุเบกษา

บทบัญญัติข้างต้นนี้มีให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการตำหรวดที่รับเงินเดือนตามยศ ซึ่งกะชวงเจ้าสังกัดจะได้ทำความตกลง

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

กับ ก.พ. เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก แล้วให้นำความกราบบังคมทูล
เพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ ชั้นข้าราชการพลเรือนนอกจากชั้นรัฐมนตรี
มีดังนี้

- (๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา
- (๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี
- (๓) ข้าราชการพลเรือนชั้นโท
- (๔) ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก
- (๕) ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ

ในชั้นหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็นอันดับตามบัญชีท้ายพระราช
บัญญัติ

มาตรา ๘ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนนอกจากตำแหน่ง
การเมืองและตำแหน่งวิสามัญ มีดังนี้

- (๑) เสมียนพนักงาน
- (๒) ประจำแผนก
- (๓) หัวหน้าแผนก
- (๔) หัวหน้ากอง

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

(๕) หัวหน้ากรม

(๖) อธิบดี

(๗) ปลัดกระทรวง

ส่วนตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น จะได้มีกต ก.พ. กำหนด
เทียบกับตำแหน่งที่กล่าวมาแล้ว

มาตรา ๘ ข้าราชการพลเรือนผู้ไปรับราชการตามกคหหมาย
ว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อออกจากราชการที่ไปรับนั้น
โดยไม่มีความเสียหายแล้วประสงค์จะเข้ารับราชการในชั้น
และอันดับที่ได้รับหยุดในขณะที่ไปรับราชการตามกคหหมายนั้น
ให้กระทรวงมหาดไทยการเดิมรับนับจตุที่เดียว

มาตรา ๑๐ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดซึ่งรัฐบาลสั่งให้ไป
ทำงานเทศบาลหรือองค์การสาธารณะ หรือกิจการอื่น ๆ ถ้า
กระทรวงมหาดไทยการเดิมเรียกกลับเข้าบัญชีในราชการ ให้ได้รับ
เงินเดือนไม่สูงกว่าที่ได้รับหยุดในขณะที่เรียกกลับตามหลักเกณฑ์
และวิธีการ ในกค ก.พ.

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

ลักษณะ ๑

ข้าราชการพลเรือนการเมือง

มาตรา ๑๑ การแต่งตั้งรัฐมนตรีที่ดี การออกจากตำแหน่ง
รัฐมนตรีที่ดี ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๒ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนการเมืองใน
ตำแหน่งที่ต่ำกว่ารัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด เลือกตั้ง
บุคคลซึ่งเห็นสมควรตามเหตุผลในทางการเมืองโดยได้รับ
อนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๓ ข้าราชการพลเรือนการเมืองในตำแหน่งที่
ต่ำกว่ารัฐมนตรี ออกจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ออกโดย อนุมัติของ
คณะรัฐมนตรี จะเป็นการออกโดยมีความผิดหรือไม่มีความ
ผิดก็ตาม

(๔) คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้แต่งตั้ง ออกจากตำแหน่ง
ทั้งคณะ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดออกจากตำแหน่ง

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕

มาตรา ๑๔ เมื่อข้าราชการพลเรือนการเมืองต้องออกจากตำแหน่งโดยไม่มีคุณสมบัติแล้ว ประสงค์จะเข้ารับราชการในชั้นและอันดับที่ได้รับหยุดในขณะไปเป็นข้าราชการพลเรือนการเมือง ให้กระทรวงมหาดไทยเดิมรับมันจุทันทีในเมื่อมีอัตราเงินเดือนว่าง

ถักสนะ ๒

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑

การมันจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ และการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๕ การมันจุข้าราชการพลเรือน ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงมันจุตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑-๓ มันจุจากบุคคลที่สอบแข่งขันสำหรับในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑-๓

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

(๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑ บัญจากบุคคลที่สอบแข่งขันสำหรับในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑

(๓) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี บัญจากบุคคลที่สอบแข่งขันสำหรับในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี การบัญชีให้บัญชีในอันดับ ๑

มาตรา ๑๖ ผู้ใดได้รับปริญญหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงอาจคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบัญชีเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนที่ใช้วิชานั้น ๆ ชั้นใด ๆ ที่ไม่สูงกว่าชั้นโทได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกต ก.พ.

มาตรา ๑๗ ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาตั้งแต่อันดับ ๖ ลงไป เลื่อนขึ้นเป็นชั้นจัตวาอันดับ ๗ ได้ด้วยการสอบแข่งขันในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑ หรือด้วยการสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกต ก.พ.

มาตรา ๑๘ ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา เลื่อนขึ้นเป็นชั้นตรีได้ด้วยการสอบแข่งขันในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

มาตรา ๑๙ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีขึ้นเป็นชั้นโท ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่หัวหน้ากรมหรืออธิบดีขึ้นไปแล้วแต่กรณี พิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนชั้นตรีซึ่งรับราชการในชั้นตรีมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้พิจารณาเอกหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพิจารณาเอกแล้ว กำหนดเวลาสามปีนี้ไม่ต้องนำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ได้พิจารณาโทหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพิจารณาโทแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้พิจารณาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพิจารณาตรีแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความรู้และความสามารถ แล้วส่งรายชื่อไปยัง อ.ก.พ. กะหวง โดยปกติอัตราหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสามคน เมื่อ อ.ก.พ. กะหวงได้สอบสวนและพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ใดสมควรได้เลื่อนชั้น ก็ให้เจ้ากระทรวงส่งเลื่อนชั้นต่อไป

มาตรา ๒๐ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นโทขึ้นเป็นชั้นเอก ให้เจ้ากระทรวงพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการพลเรือนชั้นโทซึ่งรับราชการในชั้นโทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

๒๑ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริณญาเอกหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้
ไม่ต่ำกว่าปริณญาเอกแล้ว กำหนดเวลาสามปีไม่ต้องนำมา
ใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริณญาโทหรือประกาศนียบัตรซึ่ง
เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริณญาโทแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อย
กว่าหนึ่งปี ถ้าเป็นผู้ที่ได้ปริณญาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่ง
เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริณญาตรีแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่า
สองปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความรู้และ
ความสามารถ แล้วส่งรายชื่อไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง โดยปกติ
อัตราหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสามคน เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงได้
สอบสวนและพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ใดสมควรได้เลื่อนชั้น ก็
ให้เจ้ากระทรวงส่งเลื่อนชั้นต่อไป

มาตรา ๒๑ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นเอกขึ้นเป็น
ชั้นพิเศษ ให้เจ้ากระทรวง พิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการ
พลเรือนชั้นเอกที่มีความรู้และความสามารถ แล้วส่งชื่อไป
ยัง ก.พ. อัตราละหนึ่งคน เมื่อ ก.พ. สอบสวนและพิจารณา
แล้วเห็นว่าสมควรได้เลื่อนชั้น ก็ให้รายงานไปยังคณะรัฐมนตรี
เพื่ออนุมัติ

ตอนที่ ๖๔ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

มาตรา ๒๒ พายได้บังคับแห่งมาตรา ๒๔ ข้าราชการพลเรือนผู้ได้เลื่อนชั้นนั้น โดยปรกติถ้าได้เลื่อนชั้นโดยการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือก ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น ถ้าได้เลื่อนชั้นโดยมิได้สอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกแล้ว เจ้ากระทรวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรมแล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นสมควรจะให้ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้นก็ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เท่ากับอันดับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๒๓ พายได้บังคับแห่งมาตรา ๒๔ การเลื่อนอันดับภายในชั้นหนึ่ง ๆ ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวง พิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่อยู่ในอันดับที่ถัดลงไปตามลำดับ โดยคำนึงถึงความสามารถ การปฏิบัติตามวินัยข้าราชการพลเรือน และคุณภาพและปริมาณผลงานในหน้าที่ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกค. ก.พ.

ส่วนการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการตำรวจที่ได้รับเงินเดือนตามยศ ให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกค. ก.พ.

๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

มาตรา ๒๔ การได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นเนื่องแต่การเลื่อนขั้นก็ดี หรือการเลื่อนอันดับก็ดี ถ้าไม่ต้องสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกแล้ว สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในปีหนึ่ง ๆ มิให้เพิ่มขึ้นเกินกว่าสามอันดับ และสำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นตรีขึ้นไปในปีหนึ่ง ๆ มิให้เพิ่มขึ้นเกินกว่าสองอันดับ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจาก ก.พ. เป็นพิเศษ

มาตรา ๒๕ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งราชการ ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงแต่งตั้งตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งเสมียนพนักงานหรือเทียบเสมียนพนักงาน แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา

(๒) ตำแหน่งประจำแผนกหรือเทียบประจำแผนก แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับ ๑๑ ขึ้นไปหรือชั้นตรี

(๓) ตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือเทียบหัวหน้าแผนก แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นตรีหรือชั้นโท

(๔) ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบหัวหน้ากอง แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นโทหรือชั้นเอก

ตอนที่ ๖๔ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๗๕

(๕) ตำแหน่งหัวหน้ากรมหรือเทียบหัวหน้ากรม แต่งตั้ง
จากข้าราชการพลเรือนชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ

(๖) ตำแหน่ง อธิบดี และปลัดกระทรวงหรือเทียบอธิบดี
และปลัดกระทรวง แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ

การ แต่งตั้ง ข้าราชการ พลเรือน ชั้น เอก ลง ไป ให้ ดำรง
ตำแหน่ง ใหม่ ต้อง พิจารณาว่า ราชการ ใน ตำแหน่ง เดิม กับ
ตำแหน่ง ที่จะ แต่งตั้ง ใหม่ นั้น มี ลักษณะ งาน คล้าย คลึง กัน หรือ
ต้องใช้ วิชา ที่ ข้าราชการ ผู้นั้น ได้รับ วิชา หรือ ประสา สนิย บั ตร

ส่วน การ แต่งตั้ง ข้าราชการ พลเรือน ให้ ดำรง ตำแหน่ง หัวหน้า
กรม อธิบดี และ ปลัด กระทรวง หรือ เทียบ เท่า ตำแหน่ง ดัง กล่าว
แล้ว ให้ เจ้า กะ ชวง ราช งาน ไป ยัง คณะ รั ถ ม น ตรี เพื่อ นำ ความ
กราบ บัง คม ทูน ให้ ช่าง แต่งตั้ง

มาตรา ๒๖ เจ้า กะ ชวง หรือ ผู้ บัง คับ ม น ชาติ ที่ ได้รับ มอบ หมาย
จาก เจ้า กะ ชวง มี อำนาจ แต่งตั้ง ข้าราชการ พลเรือน ให้ ประ จำ
กะ ชวง หรือ ประ จำ กรม ได้

มาตรา ๒๗ ราชการ พลเรือน ส่วน ใด มี เหตุ พิ เสส ให้
เจ้า กะ ชวง ทำ ความ ตก ลง กับ ก. พ. ที่ จะ กำหนด คน สม บั ตี ขึ้น

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

ความรู้ และวิธีคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกอย่างอื่น เพื่อให้ได้บัณฑิตและแต่งตั้งโดยความเที่ยงธรรมที่จะได้บุคคลที่มีคุณวุฒิและความสามาถในราชการ แล้วรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยวิธีการนั้นแล้วให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๘ ถ้าตำแหน่งว่างลงจะแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งทันทีไม่ได้ หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงตั้งข้าราชการพลเรือนผู้ที่เห็นสมควรให้รักษาราชการในตำแหน่งนั้นชั่วคราวได้

มาตรา ๒๙ การโอนข้าราชการใดๆ นอกจากข้าราชการพลเรือนวิสามัญไปบัญชาต่างกระทรวงในชั้นและอันดับซึ่งไม่สูงกว่าเดิม อาจทำได้โดยกระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี ได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นด้วยแล้ว

การโอนข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ ให้เจ้ากระทรวงที่จจะรับโอนมาบัญญัตินำรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

การโอนข้าราชการพลเรือนชั้นเอกลงไป ต้องพิจารณาว่าราชการในตำแหน่งเดิมกับตำแหน่งที่จะโอนไปนั้น มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน หรือตำแหน่งที่จะโอนไปนั้น ใหม่นั้นต้องใช้วิชาที่ข้าราชการผู้นั้นได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร และให้ผู้มีอำนาจและหน้าที่ต่อไปเป็นผู้พิจารณาอนุมัติตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือนชั้นเอกและชั้นโท ให้ อ.ก.พ. กระทรวงที่รับโอนมานั้นพิจารณาอนุมัติ

(๒) ข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและชั้นจัตวา ให้ อ.ก.พ. กรมที่รับโอนมานั้นพิจารณาอนุมัติ

การโอนข้าราชการใด ๆ นอกจากข้าราชการพลเรือนวิสามัญไปบรรจุต่างกรมสังกัดกระทรวงเดียวกันในชั้นและอันดับซึ่งไม่สูงกว่าเดิม อาจทำได้โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ข้าราชการใด นอกจากข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ออกจากราชการไป และคนสมมติตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ถ้าสมัครเข้ารับราชการ ในตำแหน่งราชการพลเรือนในชั้นและอันดับที่ไม่สูงกว่าเดิม กระทรวงราชการต้องการจะรับเข้าทำราชการให้ผู้มีอำนาจและหน้าที่ตั้งที่ระบุไว้ตาม

๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔

เกณฑ์ในมาตรา ๒๕ พิจารณาและสอบสวนตามวิธีการที่ ก.พ. จะได้กำหนด เมื่อเห็นว่าเหมาะสมกับราชการที่จะรับเข้า บัณฑิต และ ก.พ. ได้อนุมัติแล้ว ก็ให้รับได้

ผู้ออกจากราชการโดยถูกเลิกตำแหน่ง ย่อมได้รับบำนาญ ตามความในมาตรานี้ก่อนผู้ที่ออกจากราชการโดยเหตุอื่น

หมวด ๒

การสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือกและการคัดเลือก

มาตรา ๓๑ ผู้สมัครสอบแข่งขัน สอบคัดเลือกหรือ คัดเลือก ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติและพินความรู้ดังได้ กล่าวไว้ในมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕

มาตรา ๓๒ ผู้สมัครสอบแข่งขัน สอบคัดเลือกหรือ คัดเลือก จะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

(๔) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพ ไร้ความสามารถ หรือ
จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคที่จะได้ระบุไว้ใน
กค ก.พ.

(๕) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างพักหน้าที่ราชการ

(๖) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๗) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการ

(๙) ไม่เป็นผู้เคยถูกปลดออกจากราชการ

(๑๐) ไม่เป็นผู้ต้องจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้น
แต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำ
โดยประมาท

มาตรา ๓๓ ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ อนุมาตรา
๖ ถึงอนุมาตรา ๑๐ ก.พ. อาดพิจารณาสอบสวนว่าผู้นั้นได้
กลับตนประพฤติเป็นคนดีแล้ว จะยกเว้นให้เป็นรายบุคคล
ก็ได้ แต่มติของ ก.พ. ในการประชุมปรึกษากฎหมายในวัน
เช่นนี้ต้องเป็นเอกฉันท์

๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๔

มาตรา ๓๔ ตำแหน่งราชการใดที่โดยลักษณะปริมาณหรือคุณภาพของงานไม่เหมาะสมแก่การแต่งตั้ง สตรี เข้ารับราชการ ให้เจ้ากระทรวงทำความตกลงกับ ก.พ. วางข้อบังคับไว้มิให้แต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการในตำแหน่งนั้น

มาตรา ๓๕ ผู้สมัครสอบแข่งขันจะต้องมีพื้นความรู้ดังนี้

(๑) วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจิตวาอันดับ ๑-๓

(ก) ผู้ที่ได้ประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาหรือเทียบวิทยฐานะเท่าประโยคมัธยมศึกษา แต่ถ้าในเขตแห่งการแข่งขันใด การศึกษาประโยคมัธยมศึกษายังไม่แพร่หลายก็ให้ ก.พ. มีอำนาจกำหนดพื้นความรู้ต่ำกว่าประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาได้ หรือ

(ข) ผู้ที่มีความรู้ต่ำกว่าที่กำหนด แต่ได้เข้าฝึกหัดเป็นเสมียนหรือทำการเสมียนหรือเป็นครูประชาบาลหรือพนักงานสุขาภิบาลอยู่แล้วในวันที่ใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งหัวหน้าแผนกรับรองพื้นความรู้ว่าสมควรเข้าสอบแข่งขันได้

(๒) วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจิตวาอันดับ ๑

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

(ก) ผู้ที่ได้ประกาศนียบัตรเตรียมอุดมศึกษาหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรเตรียมอุดมศึกษา หรือ

(ข) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาตั้งแต่อันดับ ๖ ลงไป ซึ่งรับราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่าสองปี

(๓) วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

(ก) ผู้ที่ได้ปริญาตรีหรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นปริญาตรี หรือ

(ข) ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาตั้งแต่อันดับ ๖ ขึ้นไป ซึ่งรับราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่าห้าปี

มาตรา ๓๖ ให้ ก.พ. จัดการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาและชั้นตรีตามหลักสูตรและวิธีการที่ ก.พ. จะได้กำหนด โดยคำนึงถึงลักษณะและคุณภาพของราชการในหน้าที่ และจะแบ่งส่วนราชการเพื่อจัดการสอบแข่งขันสำหรับแต่ละส่วนก็ได้

มาตรา ๓๗ การสอบแข่งขันนั้น ตามปกติให้มีปีละหนึ่งครั้ง แต่เมื่อใดมีการสอบแข่งขันใหม่อีกแล้ว บัณฑิตสอบแข่งขันคราวก่อนเป็นอันลบลืมเลิก

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔

มาตรา ๓๘ ก่อนบันจุผู้สอบแข่งขันเข้ารับราชการ ให้มีการอบรมตามเวลาและวิธีการที่ ก.พ. จะได้กำหนด

มาตรา ๓๙ ผู้สอบแข่งขัน สอบคัดเลือกหรือคัดเลือก ซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับบันจุเข้ารับราชการ หากขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๒ เป็นอันหมดสิทธิที่จะได้รับการบันจุ

มาตรา ๔๐ ผู้สอบแข่งขัน สอบคัดเลือกหรือคัดเลือก ที่ได้คะแนนสูง มีสิทธิที่จะได้รับเลือกเข้ารับราชการก่อนผู้ที่ได้คะแนนต่ำลงมาตามลำดับ

หมวด ๓

การออกจากราชการ

มาตรา ๔๑ ข้าราชการพลเรือน ออกจากราชการ เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ให้ออก
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

การ ออกจากราชการ ของข้าราชการพลเรือน ตำแหน่ง
หัวหน้ากรม อธิบดี หรือปลัดกระทรวง หรือเทียบเท่าตำแหน่ง
ดังกล่าวแล้ว ให้นำความกราบบังคมทูลให้ทรงทราบ

มาตรา ๕๒ พายได้บังคับแห่งกฎหมายว่า ด้วย บำเหน็จ
บำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน ข้าราชการ พลเรือนผู้ใด
ประสงค์จะ ลา ออกจากราชการ ก็ย่อมทำได้เมื่อผู้บังคับบัญชา
ดังต่อไปนี้ ได้สอบสวนพิจารณาและอนุญาตแล้ว จึงให้ถือว่า
ออกจากราชการ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือ ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ
มอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สำหรับข้าราชการ
ตั้งแต่ชั้นโทขึ้นไป

(๒) หัวหน้ากรมหรืออธิบดีหรือปลัดกระทรวงหรือผู้บังคับ
บัญชาที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้ากรมหรืออธิบดีหรือปลัด
กระทรวง สำหรับข้าราชการชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วน
กลางและชั้นตรี

(๓) ข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ
มอบหมายจากข้าหลวงประจำจังหวัด สำหรับข้าราชการชั้น
จัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค เมื่อข้า หลวงประจำ

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

จังหวัด หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากข้าหลวง
ประจำจังหวัดได้ส่งอนุญาตแล้ว ให้แจ้งไปยังหัวหน้ากรม
หรืออธิบดีหรือปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด

มาตรา ๔๓ เมื่อเจ้ากระทรวงเห็นสมควรให้ผู้ใดออกจาก
ราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ จะให้ผู้นั้นออกจากราชการ
ตามกตหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน
ก็ได้

แต่ในการให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเพราะเหตุทด
แทนในกรณีที่มีคำสั่งให้ออกนั้น ให้ทำได้เฉพาะเหตุดังนี้

(ก) เมื่อข้าราชการผู้ใดต้องหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้าย
แรง และได้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามวิธีการที่บัญญัติ
ไว้ในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้แล้ว การสอบสวน
พิจารณาไม่ได้ความเป็นสัจว่ากระทำผิดที่จะถูกไล่ออกหรือปลด
ออก แต่เห็นว่ามิมีมลทินหรือมัวหมอง / ถ้าเจ้ากระทรวงหรือ
อธิบดีหรือหัวหน้ากรมเจ้าสังกัด เห็นว่าการที่จะ
ให้รับราชการอีกจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ เจ้ากระทรวง
หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงจะสั่งให้
ผู้นั้นออกจากราชการก็ได้

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

(ข) เมื่อข้าราชการผู้ใดหย่อนความสามารถด้วยเหตุใด ๆ ในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษและชั้นเอก กะขวงเจ้าสังกัดได้ สอบสวนและรายงานไปยัง ก.พ. สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโทและชั้นตรี กะขวงเจ้าสังกัดได้ สอบสวนและรายงานไปยัง อ.ก.พ. กะขวง สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนกลาง กรมเจ้าสังกัดได้ สอบสวนและรายงานไปยัง อ.ก.พ. กรม และสำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค จังหวัดได้ สอบสวนและรายงานไปยัง อ.ก.พ. จังหวัด ก.พ. อ.ก.พ. กะขวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัดได้ พิจารณาเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้เจ้ากะขวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรมผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ค) เมื่อข้าราชการผู้ใด ไม่สแดง ให้เพียงพอว่าเป็นผู้สนับสนุนการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ และกะขวงเจ้าสังกัดรายงานไปยัง ก.พ. ก.พ. ได้ สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้เจ้ากะขวงสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔

(ง) เมื่อทางราชการจำเป็นต้องให้ข้าราชการผู้ใดไปทำงานทางองค์การสาธารณะหรือบริพัตร ก็ให้เจ้ากระทรวงสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(จ) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ อนุมาตรา ๑ หรืออนุมาตรา ๔

มาตรา ๔๔ การไล่ออกและการปลดออกจากราชการให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๖

ลักษณะ ๓

ข้าราชการพลเรือนรักษานิษ

มาตรา ๔๕ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การแต่งตั้งและการออกจากราชการ ของข้าราชการพลเรือนรักษานิษ ให้ทำได้ตามกฎหมาย ก.พ.

ลักษณะ ๔

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๔๖ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การแต่งตั้งและการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์นั้น ให้ทำได้ตามกฎหมาย ก.พ.

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ลักษณะ ๕

ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

มาตรา ๔๗ การบรรจุ การเลื่อนเงินเดือน การแต่งตั้ง และการออกจากราชการของ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญนั้น ให้ทำได้ตามกต ก.พ.

ลักษณะ ๖

วินัยข้าราชการพลเรือน

หมวด ๑

วินัย

มาตรา ๔๘ ข้าราชการพลเรือนทุกคนจักต้องรักษาวินัย โดยเคร่งครัดหยาบเสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนให้ถือว่าผู้นั้นกะทำผิด จักต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒ แห่งลักษณะนี้

มาตรา ๔๙ ข้าราชการพลเรือนต้องสนับสนุนการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ และต้องพยายามชี้แจงแก่บุคคลในบังคับบัญชาและในอำนาจของตนให้เข้าใจและนิยมการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

มาตรา ๕๐ ข้าราชการพลเรือนต้องเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา
ผู้หยุดได้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย ห้ามมิให้ขัดขืน
หลักเลียง ถ้าไม่เห็นพ้องด้วยคำสั่งนั้น จะเสนอความเห็น
คัดทานเป็นหนังสือก็ได้ แต่ต้องเสนอโดยด่วน และ
เมื่อได้คัดทานดังกล่าวมานั้นแล้ว ผู้บังคับบัญชามีได้สั่งถอน
หรือแก้คำสั่งที่ส่งไป ผู้หยุดได้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม
แต่ให้ผู้บังคับบัญชารับรายงานขึ้น ไปยังกระทรวงเจ้าสังกัดตาม
ลำดับ

ในกรณีปฏิบัติราชการ ห้ามมิให้กระทำการข้ามผู้บังคับ
บัญชาเหนือตน เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาตเป็นพิเศษ
จากราช

มาตรา ๕๑ ข้าราชการพลเรือนต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
ตามนโยบายที่รัฐบาลแถลง และให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้า
แก่ราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษา ประโยชน์
ของราชการ

มาตรา ๕๒ ข้าราชการพลเรือนต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

ตอนที่ ๖๘ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ห้ามมิให้อาสัยอำนาจหน้าที่ราชการจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตามเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือแก่ผู้อื่น

ห้ามมิให้รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

มาตรา ๕๓ ข้าราชการพลเรือนต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ

ห้ามมิให้เป็นตัวกะทำการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใด ๆ นอกจากทางราชการจะสั่ง และห้ามมิให้กะทำการหาผลประโยชน์อย่างใด ๆ อันอาจเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรมและเกียรติศักดิ์ในหน้าที่ราชการของตน

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาสื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

ห้ามมิให้ประพฤติจนเป็นคนเสเพล เสพเครื่องทองของมาจนไม่สามารถครองสติได้ มีหนี้สินรุงรัง เล่นการพนันเป็นอาจีน กะทำความผิดอาญาหรือการอื่นใดซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนต้องสุภาพเรียบร้อยต่อผู้บังคับบัญชาและต่อประชาชน

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔

ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลใด ๆ

มาตรา ๕๖ ข้าราชการพลเรือนต้องถือและปฏิบัติตาม
ระบอบและแบบทำเนียมของราชการ

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาความสัมพันธ์
ระหว่างข้าราชการและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

มาตรา ๕๘ ข้าราชการพลเรือนต้องสุภาพและอำนวยความสะดวก
ความสดวกในหน้าที่ราชการ

มาตรา ๕๙ ข้าราชการพลเรือนต้องรักษาความลับใน
ราชการ

หมวด ๒

การลงโทษ

มาตรา ๖๐ โทษผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ ๕ สถาน คือ

- (๑) ไล่ออก
- (๒) ปลดออก
- (๓) ลดอันดับเงินเดือน
- (๔) ตัดเงินเดือน
- (๕) ภาคทัณฑ์

ตอนที่ ๖๗ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๙๕

มาตรา ๖๑ การไล่ออกนั้น จะทำได้เมื่อข้าราชการ
พลเรือนผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ดังระบุไว้ต่อไปนี้

(ก) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

(ข) ทำความผิดถึงต้องรับอาญาจำคุกโดยคำพิพากษา
โทษจำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความ
ผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(ค) ต้องคำพิพากษาให้เป็นคนล้มละลายเพราะทำหนี้สิน
ขึ้นด้วยความทุจริต

(ง) ขัดคำสั่งซึ่ง ผู้บังคับบัญชาสั่งโดยชอบด้วยราชการ
และการขัดคำสั่งนั้นเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(จ) ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการเป็นเหตุให้เสียหาย
แก่ราชการอย่างร้ายแรง

(ฉ) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้มีอำนาจและหน้าที่ต่อไปนี้แต่งตั้งคณะ
กัมการขึ้นอย่างน้อยสามนายเพื่อทำการสอบสวน คือ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับ
มอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สำหรับข้าราชการ
พลเรือนชั้นพิเศษและชั้นเอก

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

(๒) ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรมหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรม สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโทและชั้นตรี และข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนกลาง

(๓) ข้าราชการประจำจังหวัดหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากข้าหลวงประจำจังหวัด สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค

เมื่อคณะกรรมการได้ทำการสอบสวนและรายงานมาแล้ว ให้เจ้ากระทรวงทำความเห็นรายงานไปยัง ก.พ. เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นสมควรให้ไล่ออกจากราชการได้แล้ว จึงให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงส่งไล่ออกต่อไป แต่ถ้าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงมีอำนาจพิจารณาส่งไล่ออกได้โดยมิต้องทำการสอบสวน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในกต ก.พ.

การสอบสวนนั้นให้กระทำไปแล้วเสียโดยเร็ว กำหนดอย่างช้าไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันได้รับหรือตั้งเรื่องกล่าวหา ถ้ามีความจำเป็นซึ่งจะสอบสวนให้ทันภายในกำหนดนั้นไม่

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ได้ ก็ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้งแต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกินสัปดาห์วัน และต้องแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง แต่ถ้าขยายเวลาแล้วยังสอบสวนไม่แล้วเสร็จจะขยายเวลาต่อไปอีกได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากรัฏมนตรีว่าการกระทรวง

มาตรา ๖๒ การปลดออกนั้น จะทำได้เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงยังไม่ถึงกับจะต้องถูกไล่ออกจากราชการ หรือมีเหตุผลอันควรลดหย่อน

ในกรณีเช่นนี้ให้นาบทบณบดีแห่งมาตรา ๖๑ ว่าด้วยการสอบสวนและสั่งลงโทษมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๓ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่คดีความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือมีกรณีที่ต้องหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถูกสอบสวนเพื่อไล่ออกหรือปลดออก ถ้าผู้บังคับบัญชาที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดเห็นว่า จะให้คงอยู่ในหน้าที่ราชการระหว่างพิจารณาหรือสอบสวน จะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้พิจารณาปรับัตติตั้งต่อไป

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

(ก) ถ้าเห็นว่ามัลทินหรือมัวหมอง จะสั่งให้ออกจาก
ราชการตามมาตรา ๔๓ (ก) ไว้ก่อนก็ได้ แต่ถ้าภายหลัง
ศาลพิพากษาว่ามีความผิด หรือสอบสวนพิจารณาได้ความ
เป็นสิ่งที่ต้องลงโทษไล่ออกหรือปลดออกแล้ว ก็ให้ดำเนินการ
เปลี่ยนแปลงเป็นไล่ออกหรือปลดออกให้ตรงตามบทวินัย
แห่งพระราชบัญญัตินี้อีกครั้งหนึ่ง หรือ

(ข) ถ้าเห็นว่ามัลทินหรือความมัวหมองไม่ปรากฏชัด
จะสั่งได้แต่เพียงให้พักราชการ

ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งพักราชการตามความใน (ข)
นั้น คือ

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง มี
อำนาจสั่งให้ข้าราชการตำแหน่ง ปลัด กระทรวง หรือเทียบ ปลัด
กระทรวงลงไปพักราชการได้

(๒) ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี หรือหัวหน้ากรม มีอำนาจ
สั่งให้ข้าราชการตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือเทียบหัวหน้าแผนก
ลงไปพักราชการได้

(๓) ข้าราชการประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งให้ข้าราชการ
ตำแหน่งเสมียนพนักงานหรือเทียบเสมียนพนักงานในราชการ
บริหารส่วนภูมิภาคพักราชการได้ ส่วนข้าราชการตำแหน่ง

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ประจำแผนกหรือเทียบประจำแผนกในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งให้พักราชการได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีเจ้าสังกัด

การให้พักราชการนั้น ให้พักลดเวลาที่สอบสวนพิจารณา เมื่อสอบสวนพิจารณาแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ที่ถูกสั่งให้พักล้มได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินความผิดเลย ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับคืนตำแหน่งเดิม ถ้าปรากฏว่าถึงแม้การสอบสวนพิจารณาจะไม่ได้ความเป็นสง่าว่า ผู้ที่ถูกสั่งให้พักล้มได้กระทำความผิด แต่ก็มีมลทินหรือมีวงของหยุ่ ถ้าเห็นว่าจะให้กลับเข้ารับราชการอีกอาจเสียหายแก่ราชการ ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา ๕๓ (ก) หรือถ้าเห็นว่าผู้นั้นยังอาจเป็นประโยชน์แก่ราชการ จะให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมก็ได้

เงินเดือนของผู้ที่ถูกสั่งให้พักราชการดังกล่าวมานั้น ให้เป็นไปตามกตหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๖๔ โทสลดอันดับเงินเดือนหรือตัดเงินเดือนนั้น ผู้บังคับบัญชาจะลงแก่ข้าราชการพลเรือนผู้กระทำผิดวินัยได้ครั้งหนึ่งไม่เกินอัตราในตารางต่อไปนี้

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ลดอันดับ เงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลา ตัด	กำหนดส่วน เงินเดือน
นายกิตติมนตรี	๑. ปลัดกระทรวง	๑ อันดับ	๑๒	๓๕%
	๒. อธิบดีหรือหัวหน้ากรม	๑ อันดับ	๑๒	๓๐%
	๓. หัวหน้ากอง	๒ อันดับ	๑๒	๒๕%
	๔. หัวหน้าแผนก	๓ อันดับ	๑๒	๒๐%
	๕. ประจําแผนก	๔ อันดับ	๑๒	๑๕%
	๖. เสมียนพนักงน	๔ อันดับ	๑๒	๑๐%
รัตนทวีการ กิจซอง	๑. อธิบดีหรือหัวหน้ากรม	๑ อันดับ	๑๒	๓๐%
	๒. หัวหน้ากอง	๑ อันดับ	๑๒	๒๕%
	๓. หัวหน้าแผนก	๒ อันดับ	๑๒	๒๐%
	๔. ประจําแผนก	๓ อันดับ	๑๒	๑๕%
	๕. เสมียนพนักงน	๓ อันดับ	๑๒	๑๐%

ตอนที่ ๖๔ เติม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ลดอันดับ เงินเดือน	ตัดเงินเดือน	
			กำหนดเวลา เดือน	กำหนดส่วน เงินเดือน
ปลัดกระทรวง, อธิบดี หรือหัวหน้ากรม	๑. หัวหน้ากอง	๑ อันดับ	๒	๒๕%
	๒. หัวหน้าแผนก	๑ อันดับ	๔	๒๐%
	๓. ประจําแผนก	๒ อันดับ	๖	๑๕%
	๔. เสมียนพนักงาน	๒ อันดับ	๘	๑๐%
	๑. หัวหน้าแผนก	—	๒	๒๐%
	๒. ประจําแผนก	๑ อันดับ	๔	๑๕%
หัวหน้าแผนก	๓. เสมียนพนักงาน	๑ อันดับ	๖	๑๐%
	๑. ประจําแผนก	—	๒	๑๕%
	๒. เสมียนพนักงาน	—	๔	๑๐%
หัวหน้าส่วน ราชการที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก	๑. เสมียนพนักงาน	—	๒	๑๐%

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๔

มาตรา ๖๕ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดอันควรมิได้รับโทษลดอันดับเงินเดือนหรือตัดเงินเดือน แต่มีเหตุที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าควมปรานี หรือในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย ให้ผู้บังคับบัญชาภาคทัณฑ์โดยแสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏเป็นหนังสือ และจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๖๖ การลงโทษข้าราชการในส่วนราชการใด ซึ่งมิได้กำหนดว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ จะให้ระเบียบการลงโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือจะลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้น แต่อย่างไรอย่างหนึ่งก็ได้ตามควมแก่กรณีและพฤติการณ์

หมวด ๓

การรักษาวินัย

มาตรา ๖๗ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ดูแลระมัดระวังข้าราชการในบังคับบัญชาของตนให้ปฏิบัติตามวินัย

ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้หยุดบังคับบัญชาทำผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาว่าความผิดของข้าราชการนั้นหยุดใน

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

อำนาจของคนที่จะลงโทษได้หรือไม่ ถ้าอยู่ในอำนาจของ
คนที่ลงโทษ ก็ให้ส่งลงโทษแล้วรายงานไปยังผู้บังคับ
บัญชาเหนือตน ถ้าเห็นว่าความผิดนั้นควรจะตั้งลงโทษมาก
ไปกว่าที่ตนจะมีอำนาจลงโทษได้ ก็ให้รายงานต่อผู้บังคับ
บัญชาเหนือขึ้นไปเพื่อให้ลงโทษตามสมควร

ผู้บังคับบัญชาใดไม่จัดการลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่ทำ
ผิดวินัยหรือจัดการลงโทษไม่เป็นการสุจริต ให้ถือว่าผู้บังคับ
บัญชานั้นทำผิดวินัย

มาตรา ๖๔ ก่อนที่ผู้ที่มีอำนาจลงโทษจะลงโทษครั้งคราว
ใดก็ดี ให้พิจารณาให้ถ้วนถี่แน่นอนว่า ผู้ที่จะต้องรับโทษ
นั้นมีความผิดจริงแล้วจึงส่งลงโทษ ต้องระงับให้เป็นการ
ลงโทษไปโดยพยาบาลหรือโทษประจักษ์ หรือลงโทษแก่ผู้ที่
ไม่มีความผิดโดยชัดเจนนั้นเป็นอันขาด และในคำสั่งลงโทษ
ให้สีแดงว่ากะทำผิดในมาตราใด และผิดในฐานใด

มาตรา ๖๕ ถ้าผู้ที่มีอำนาจบังคับบัญชาได้ลงโทษข้าราชการ
แล้ว ต้องส่งรายงานการลงโทษนั้นเสนอตามลำดับจนถึงเจ้า
กระทรวง แล้วให้เจ้ากระทรวงรายงานไปยัง ก.พ.

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

มาตรา ๗๐ เมื่อผู้มีอำนาจได้ส่งลงโทสแล้ว ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาเหนือผู้ที่ส่งลงโทสนั้นมีอำนาจที่จะเพิ่มโทส ลดโทส หรือยกโทสเสียก็ได้ แต่ถ้าเพิ่มโทสแล้ว โทสที่ส่งเพิ่มขึ้นนั้นรวมกับที่ส่งไว้แล้วเดิม ต้องมีให้เกินอำนาจของผู้ที่ส่งใหม่นั้น

หมวด ๔

การร้องทุกข์

มาตรา ๗๑ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกผู้บังคับบัญชาส่งลงโทสสถานผิดวินัย ข้าราชการพลเรือนผู้นั้นต้องปฏิบัติตามทันที ถ้าเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในคำสั่ง ก็มีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ แต่ถ้าปรากฏว่าเป็นการร้องทุกข์เท็จ ให้ถือว่าเป็นการผิดวินัย

มาตรา ๗๒ การร้องทุกข์เนื่องจากการถูกลงโทส สถานผิดวินัย ให้ร้องต่อผู้บังคับบัญชาเหนือผู้ส่งลงโทสขึ้นไปชั้นหนึ่ง โดยทำเป็นคำร้องมีสำเนาถูกต้อง ๑ ฉบับ ลงลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนภายในห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ตอนที่ ๖๔ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

มาตรา ๗๓ ให้ผู้รับคำร้องทูลส่งคำร้องทูลนั้น พร้อมด้วยคำชี้แจงของตนถ้าจะพึงมี ต่อไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปตามลำดับภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องทูล อันถูกต้องตามมาตรา ๗๒

มาตรา ๗๔ ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้ส่ง ลงโทษพิจารณา และวินิจฉัยคำร้องทูลให้เสียภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันรับคำร้องทูล เว้นแต่ในกรณีพิเศษ ซึ่งจะพิจารณาให้ทันภายในกำหนดนั้นไม่ได้ ก็ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง แต่แต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกินเจ็ดวัน และต้องแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง แต่ถ้าขยายเวลาแล้วยังพิจารณาไม่แล้ว จะต้องขยายเวลาต่อไปอีกได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากรัตมมนตรีว่าการกระทรวง

มาตรา ๗๕ ถ้าผู้มีหน้าที่พิจารณาคำร้องทูลตามมาตรา ๗๔ วินิจฉัยให้ลงโทษขึ้นตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเดิมหรือเบากว่า ผู้ถูกลงโทษจะอุทธรณ์ต่อไปไม่ได้ แต่ถ้าวินิจฉัยสั่งให้เพิ่มโทษ ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปได้อีกชั้นหนึ่ง โดยยื่นคำร้องอุทธรณ์ต่อผู้บังคับ

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

บัญชาเหนือตนตามลำดับภายในเจ็ดวัน นับแต่วันชาบคำสั่ง
คำวินิจฉัยอุทธรณ์ชั้นนี้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๖ ข้าราชการพลเรือนจะร้องทุกข์ได้แต่สำหรับ
ตนเองเท่านั้น ห้ามมิให้ร้องทุกข์แทนผู้อื่นเป็นอันขาด ห้าม
มิให้ลงชื่อรวมกันหรือเข้ามาร้องทุกข์พร้อมกันหลายคน ห้าม
มิให้ประชุมกันเพื่อหารือเรื่องจะร้องทุกข์ และห้ามมิให้ร้องทุกข์
ก่อนเวลาล่วงไปแล้ว ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่ที่มีเหตุจะต้อง
ร้องทุกข์เกิดขึ้น

ลักษณะ ๗

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๓๗ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่ง
เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็น
ประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการพลเรือน
เป็นจำนวนอย่างน้อยห้านาย แต่ไม่เกินเจ็ดนาย ซึ่งทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้นด้วยความเห็นชอบของสภาผู้แทน
ราษฎร แต่ถ้ามมีการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวกับกะชวงใด ให้

ตอนที่ ๖๘ เติม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ผู้แทนกะชวณนั้นเข้าประชุมได้ และมีสิทธิอย่างกับการด้วย
อีกหนึ่งนาย

กัมการผู้ชงคุณวุฒิให้หุ่ยในตำแหน่งได้คราวละสองปี
เว้นแต่ยังไม่มีการตั้งใหม่ เพราะยังไม่หุ่ยในสมัยประชุมสภา
ผู้แทนราษฎร เมื่อสิ้นกำหนดแล้วจะชงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ตั้งต่อไปอีกตามวิธีการในวรรคต้นก็ได้ และก่อนถึงกำหนดจะ
โปรดเกล้าฯ ให้ออกตามมติของสภาผู้แทนราษฎรก็ได้

กับให้มีเลขาธิการของ ก. พ. คนหนึ่ง แต่ให้มีเจ้า
หน้าทรงลงไปตามสมควร

มาตรา ๗๘ นอกจากหน้าที่ตั้งระบุไว้ในบทมาตราดัง
แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก. พ. มีหน้าที่รักษาสถาเป็นประวัติ
และกำหนดหลักสูตร วิธีการสอบสวนพิจารณา วิธีการอบรม
ข้าราชการพลเรือน และวิธีการจัดการศึกษาของนักเรียนฝ่าย
พลเรือนที่หุ่ยในความดูแลของ ก. พ.

มาตรา ๗๙ ให้มี

(๑) อนุกรรมการสามัญประจำกะชวณ หรือทบวงการ เมือง
ซึ่งเทียบกะชวณ เรียกโดยย่อว่า "อ.ก.พ. กะชวณหรือทบวง

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

การเมืองซึ่งเทียบกะชวง (ออกนามกะชวงหรือทบวงการเมืองนั้น ๆ) ”

(๒) อนุกรรมการสามัญประจำกรม หรือทบวง การเมืองที่มีสถานะเทียบกรม เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. กรมหรือทบวงการเมืองที่มีสถานะเทียบกรม (ออกนามกรมหรือทบวงการเมืองนั้น ๆ) ”

(๓) อนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. จังหวัด (ออกนามจังหวัดนั้น ๆ) ”

มาตรา ๘๐ อ.ก.พ. กะชวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกะชวงเป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกะชวงและปลัดกะชวงเป็นรองประธาน อธิบดี หัวหน้ากรม และหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งนาย

อ.ก.พ. นี้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ในกะชวงนั้น .

มาตรา ๘๑ อ.ก.พ. กรมหรือส่วนราชการที่เทียบกรม ประกอบด้วย อธิบดี หัวหน้ากรม หรือหัวหน้าส่วนราชการ

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๗๕

ที่เทียบกรมเป็นประธาน หัวหน้ากองหรือหัวหน้าส่วนราชการ
ที่เทียบกองเป็น อนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือก
ตั้งเลขานุการหนึ่งนาย

อ. ก. พ. นี้มีหน้าที่ช่วย ก. พ. และ อ. ก. พ. กะหวง
ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ในกรมนั้น

มาตรา ๘๒ อ.ก.พ. จังหวัดประกอบด้วยข้าหลวงประจำ
จังหวัดเป็นประธาน และกรรมการจังหวัดเป็นอนุกรรมการโดย
ตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งนาย

อ.ก.พ. นี้ มีหน้าที่ช่วย ก.พ. อ.ก.พ. กะหวง และ
อ.ก.พ. กรม ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ใน
จังหวัดนั้น

มาตรา ๘๓ ก.พ. มีอำนาจตั้งอนุกรรมการสามัญหรือวิสามัญ
เพื่อทำการใด ๆ ได้

มาตรา ๘๔ การประชุมของ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. ต่าง ๆ
นั้น ต้องมีกรรมการหรืออนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าครึ่ง
จำนวน จึงเป็นองค์ประชุมได้ แต่ในกรณีที่หัวหน้าส่วน
ราชการซึ่งเป็น อ.ก.พ. ไม่สามารถที่จะมาประชุมเป็นนิจ ก็ให้
ก.พ. กำหนดจำนวนแห่งองค์ประชุมเป็นพิเศษ

๑๕๘๕

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

ลักษณะ ๔

การรักษาสถาปัตยกรรมตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๘๕ ให้นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ. รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจกำหนดค่าทำเนียมและออกกวด ก.พ. เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กต ก.พ. นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๕

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๖ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญผู้ใดได้รับราชการหยุดก่อนวันใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๖ และทำการหรือเคยทำการในตำแหน่งหน้าที่ราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งหัวหน้าแผนกรับรองว่ามีคุณสมบัติความสามารถที่จะรับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้ และมีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาว่างลง และเจ้ากะชวง เห็นสมควร จะบรรจุใน ชั้น นั้น เข้า อันดับ เงิน

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

เดือนเท่าที่ได้รับหยู ก็ให้บันจุได้เมื่อได้รับอนุมัติของ ก.พ.
แล้ว

มาตรา ๘๑ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดทำผิดวินัยข้าราชการ
พลเรือนก่อนวันให้พระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจ
ลงโทษผู้นั้นตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้
อยู่ในขณะนั้น แต่ถ้าเป็นการทำผิดวินัยโทษสถานไล่ออก
หรือปลดออก ซึ่งผู้บังคับบัญชายังมิได้สั่งไล่ออกหรือปลด
ออก ต้องเสนอให้ ก. พ. พิจารณาอนุมัติแล้วจึงสั่งไล่ออก
หรือปลดออกได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

บัญชีหมายเลข ๑

ข้าราชการพลเรือนการเมือง

(ก) นายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท
(ข) รองนายกรัฐมนตรี หรือ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวง	เดือนละ ๑,๗๐๐ บาท
(ค) รัฐมนตรีว่าการทบวง หรือ
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
หรือถ้าดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง
หรืออธิบดีด้วย	เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท
เดือนละ ๑,๕๐๐ บาท
(ง) รัฐมนตรีที่มีชื่อเป็นผู้ว่าการ
กระทรวงหรือทบวงหรือมีชื่อเป็น
ผู้ช่วยว่าการกระทรวง
หรือถ้าเป็นข้าราชการประจำ
การหยุดด้วย	เดือนละ ๑,๐๐๐ บาท
เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท
(จ) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	เดือนละ ๘๐๐ บาท
(ฉ) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง	เดือนละ ๕๐๐ บาท
(ช) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง
หรือผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวง	เดือนละ ๔๐๐ บาท

๑๕๘๘

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

บัญชีหมายเลข ๒

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนรักษานิษ
และข้าราชการพลเรือนในพระองค์

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา	๑	๒๐
	๒	๒๒
	๓	๒๔
	๔	๒๖
	๕	๒๘
	๖	๓๐
	๗	๓๔
	๘	๓๘
	๙	๔๒
	๑๐	๔๖
	๑๑	๕๐
	๑๒	๕๕
	๑๓	๖๐

๑๕๘๕

๒๑ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๖๘

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา	๑๔	๖๕
	๑๕	๗๐
	๑๖	๗๕
	๑๗	๘๐
	๑๘	๘๐
	๑๙	๑๐๐
	๒๐	๑๑๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี	๒๑	๑๒๐
	๑	๘๐
	๒	๙๐
	๓	๑๐๐
	๔	๑๑๐
	๕	๑๒๐
	๖	๑๓๐
	๗	๑๔๐
	๘	๑๕๐
	๙	๑๖๐

๑๕๔๐

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นโท	๑	๑๔๐
	๒	๑๕๐
	๓	๑๖๐
	๔	๑๗๐
	๕	๑๘๐
	๖	๑๙๐
	๗	๒๐๐
	๘	๒๒๐
	๙	๒๔๐
	๑๐	๒๖๐
	๑๑	๒๘๐
	๑๒	๓๐๐
	๑๓	๓๒๐
	๑๔	๓๔๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก	๑	๓๒๐
	๒	๓๔๐
	๓	๔๐๐
	๔	๔๕๐

๑๘๕๑

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๖๘

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ข้าราชการพลเรือนชั้นเอก	๕	๕๐๐
	๖	๕๕๐
	๗	๖๐๐
ข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ	๑	๖๐๐
	๒	๖๕๐
	๓	๗๐๐
	๔	๘๐๐
	๕	๙๐๐
	๖	๑,๐๐๐

ตอนที่ ๖๘ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ ตุลาคม ๒๔๗๕

บัญชีหมายเลข ๓

เงินเพิ่มพิเศษและค่าจ้างข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

(๑) เงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังและ ก.พ. จะได้อนุมัติ

(๒) ค่าจ้างข้าราชการพลเรือนวิสามัญนั้น ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังและ ก.พ. จะได้อนุมัติ